

Naam: Rechtbankspel
Type: rollenspel

Aantal deelnemers: minimaal 8
Aantal leiders: minimaal 4
Duur spel: per zaak een half uur tot drie kwartier
Bijlage: diverse rechtszaken

Omschrijving.

Een zogenaamde rechtbank wordt in het leven geroepen om typische Scouting (conflict-) situaties aan de kaak te stellen. Per spel moeten een aantal zaken door de leiding worden voorbereid ter behandeling. De aanklager en aangeklaagde hebben ieder een advocaat. Voor elke zaak worden vier verkenners gevraagd om de rol van advocaat en de betrokkenen te spelen. De rest van de verkenners zal de rol van jury op zich nemen. Verder zijn aanwezig: 1 of 2 rechters, een parketwachter en een voorzitter van de jury.

Een zaak wordt in een vaste volgorde behandeld:

1. De rechtbank kondigt het onderwerp aan.
2. De voorzitter van de jury legt de gehele zaak uit aan de jury. De aanklager en aangeklaagde krijgen samen met hun advocaten 5 minuten voorbereidingstijd.
3. De parketwachter haalt de twee partijen de rechtszaal binnen.
4. Bij de parketwachter legt de aanklager de eed af.
5. De rechter gaat de aanklager vragen wat er gebeurt is.
6. De aanklager legt de situatie uit zoals hij die heeft meegemaakt.
7. De advocaat van de aanklager krijgt het woord van de rechter. Deze legt de jury uit waarom hij vindt dat de rechtbank tot een veroordeling moet overgaan.
8. De rechter gaat de aangeklaagde vragen wat er volgens hem gebeurt is.
9. Bij de parketwachter legt de aangeklaagde de eed af.
10. De aangeklaagde vertelt zijn versie van wat er gebeurt is.
11. De advocaat van de aangeklaagde krijgt het woord van de rechter. Deze gaat de jury uitleggen waarom hij vindt dat zijn cliënt onschuldig is.
12. De rechter geeft de jury de gelegenheid om vragen te stellen aan de betrokkenen. De advocaten mogen, indien zij dat nodig achten, antwoord geven voor hun cliënt.
13. De jury trekt zich terug voor beraad. Ze moeten gezamenlijk tot een oordeel komen.
14. Nadat de jury weer in de rechtszaal is, mag de voorzitter van de jury het oordeel van de jury uitspreken. Hij moet dit oordeel ook toelichten.
15. De rechter neemt dit oordeel mee in zijn eigen oordeel. De rechter doet uitspraak en licht deze toe. Hij legt, als de verdachte schuldig is, een straf op.

Doelstelling

In de eerste plaats is dit spel bedoeld om de verkenners zich in de rollen te laten inleven. Onderliggende gedachte is de verkenners bewust te maken over een aantal problemen die zich voordoen onder scoutingtijd. Door deze op een leuke manier naar voren te brengen zullen de Verkenners er wat van leren.

Spelregels

- § De rechter bewaart de orde in de rechtszaal. Hij mag eventueel iemand uit de rechtszaal laten verwijderen door de parketwachter.
- § Iedereen dient zich strikt aan zijn rol te houden.

Taak leiding

De leiding speelt de volgende drie rollen:

- § *Rechter(s)*: zorgt ervoor dat de rechtszaak precies volgens volgorde loopt.
- § *Voorzitter jury*: organiseert de jury zodat deze kritische vragen stelt en tot een goed oordeel komt.
- § *Parketwachter*: ordehandhaving in de rechtszaal en laat de eed afleggen.

Een leider begeleidt de verkenners die hun rol van aanklager, aangeklaagde en advocaat gaan spelen. Eventueel wordt deze leider ondersteund door de parketwachter vanwege de korte voorbereidingstijd.

Materiaal

- § pruik, zwart kleed en hamer voor rechter;
- § wetboek, politiepet;
- § naambordjes met gekke namen;
- § briefjes met steekwoorden zodat de verkenners zich goed kunnen voorbereiden;
- § (dit) papier voor de rechter waar alle handelingen op staan van het spel;

Variaties/uitbreidingen

- § De verkenners kunnen de rollen van rechter, parketwachter en voorzitter van de jury overnemen. Dit moet wel goed worden voorbereid.
- § De verkenners mogen zelf zaken bedenken. Echter voorzichtig zijn met zaken waarbij de ene verkenner de andere aanklaagt. Dit kan tot pijnlijke situaties leiden.
- § Als de verkennergroep onbekend is met het spel kan de leiding een 'schijnproces' voeren als voorbeeld.
- § Ook zaken die niks of weinig met Scouting te maken hebben kunnen worden behandeld. Of eventueel echte flauwekul zaken.

Evaluatie

Datum :
Leiders :
Aantal deelnemers :

Ruimte voor opmerkingen en suggesties voor verbeteringen. Invullen door alle betrokken stafleden.

De 'ouderwetse' Verkenner

(complete versie)

Rechter: Een verkenner wordt door de overige verkenners buitengesloten omdat deze andere kleding draagt dan de rest van de patrouille.

Voorz. Jury: Verkenner X wordt gepest en mag van de rest van de groep niet meedoen met hun spellen omdat hij geen baseball petje en Australian broek draagt. Hijzelf kan er niets aan doen omdat zijn ouders de kleding te duur vinden.

Parketwachter laat aanklager (Verkenner X) de eed afleggen:

Ik,....., zweer dat ik de waarheid, en niets anders dan de waarheid zal zeggen, zo helpe mij God.

De aanklager:

- § Op een troepavond praat niemand van mijn patrouille meer met mij.
- § Ze schelden mij uit voor mietje, zielige en zwerver omdat ik geen dure kleding heb.
- § Ik kan er niets aan doen want mijn ouders vinden deze kleding te duur en daarom mag ik zoiets niet kopen.
- § Op deze manier heb ik bijna geen vrienden meer. Ik denk dat ik maar stop met Scouting.

De advocaat van de aanklager:

- § Het is kinderachtig van deze verkenners om deze goede verkenner, die nooit iemand kwaad doet, te pesten of uit te schelden om zijn kleding.
- § Hij probeert werkelijk alles om vrienden te maken, maar dit lukt gewoon niet.
- § Bovendien is het zo dat binnen deze Scouting iedereen gelijk is en dat niemand vanwege zijn uiterlijk of huidskleur in een bepaalde hoek mag worden gezet.
- § Ik vind dat de verkenners hun excuses moeten maken en zich over andere dingen druk moeten maken in plaats van deze domme kleding.
- § Misschien dat hun ook duidelijk wordt dat deze Verkenner best veel goede dingen kan en dat hij een belangrijk lid is van jullie patrouille. Deze verkenner heeft misschien kwaliteiten die andere verkenners niet hebben.

De parketwachter laat de aangeklaagde (verkenner van de patrouille) de eed afleggen:

Ik,...., zweer dat ik de waarheid en niets anders dan de waarheid zal zeggen, geen Speedy's zal eten zonder de leiding te vragen, zo helpe mij opperbats Baby Powell.

De aangeklaagde:

- § Het is helemaal niet zo erg als het nu verteld wordt.
- § Hij wordt niet eens gepest. Er wordt natuurlijk wel eens wat gezegd maar dat doen we tegen iedereen. Het is eigenlijk bedoeld als grap.
- § Hij mag van ons best meedoen als hij zich aan onze patrouille aanpast.
- § Trouwens als hij die oude mannen kleding draagt, is hij gewoon niet modern. Hij is dus minder cool dan ons en daar kunnen wij ook niks aan doen.

De advocaat van de aangeklaagde:

- § De verkenner kunnen er ook niks aan doen. Jongens op deze leeftijd vinden het belangrijk dat ze opvallen met bijvoorbeeld dure kleding.
- § Deze verkenner moet het zich niet zo aantrekken, over een tijdje is het wel weer voorbij.
- § Hij moet maar eens met zijn ouders gaan praten en deze vertellen waarom hij gepest wordt. Misschien dat hij dan wel dure kleding krijgt en dan gezellig bij de groep hoort.
- § Hij moet zich niet zo aanstellen, hij is toch geen klein kind meer.

Oordeel rechtbank:

Omdat niet iedereen deze kleding draagt, soms omdat er geen geld voor is, soms omdat iemand deze kleding gewoon niet mooi vindt, is het nog niet nodig om iemand daarvoor te pesten. Iedereen mag toch zeker wel een eigen mening hebben en daarom bepalen wij dat vanaf nu iedereen geen dure merkkleding mag dragen tijdens troep. Eigenlijk moeten jullie helemaal geen dure kleding dragen want de kans is groot dat jullie je vuil maken.

Indien deze verkenner gepest blijft worden, wordt hij overgeplaatst naar een andere patrouille waar wel normaal tegen elkaar wordt gedaan. Iedereen komt voor zijn plezier naar Scouting.

Het lange carré

(complete versie)

Rechter: De verkenners klagen de leiding aan omdat deze altijd te lang wachten voordat ze met het programma starten.

Voorz. Jury: De verkenners zijn het zat dat ze altijd zo lang moeten wachten voordat ze met het programma kunnen beginnen en vinden dat de leiding overdrijft. Soms gaat het ten koste van het programma. De leiding wil alleen op een rustige manier de avond starten en beëindigen.

De parketwachter laat de aanklager (een verkenner) de eed afleggen:

Ik,...., zweer dat ik de frieten, de frikadel en de hamburger voortaan zonder mayonaise eet, zo helpe mij de friteboetkoning.

De aanklager:

§ Laatst hebben we een kwartier moeten wachten op het programma. Volgens ons vinden ze het gewoon leuk om ons te laten wachten of hebben ze te weinig programma gemaakt.

§ We mogen niet eens kletsen tijdens carré terwijl we het toch heel zachtjes doen.

§ Ze zeuren ook dat we niet onze handen in de zakken mogen houden of dat we het uniform in de broek moeten doen. Wat een onzin !

De advocaat van de aanklager:

§ De leiding moet niet zo streng zijn, het zijn maar kinderen.

§ Het programma gaat toch wel goed ook zonder die strenge discipline.

§ Het hemd uit de broek dragen is normaal. Op school lopen ze ook zo rond. Ik kan me niet voorstellen dat zoiets erg is.

§ Al dat gezeur kost veel te veel tijd. Ze moeten gewoon met dat programma beginnen.

De parketwachter laat de aangeklaagde (een leider) de eed afleggen:

Ik,...., zweer dat ik mijn best zal doen de boel zoveel mogelijk te bedonderen en de grootste onzin te beweren die mij invalt, bij Theiwan.

De aangeklaagde:

§ Het is allemaal niet zo erg als het nu verteld wordt.

§ Wij doen altijd ons best om zo snel mogelijk te beginnen.

§ We hebben toen inderdaad een kwartier gewacht voordat we begonnen. Maar niet omdat we te weinig programma hadden. We hebben zelfs voor de komende twee maanden het programma al klaar.

§ De laatste keer was het zo erg, baretten vlogen door de lucht en een lawaai van jewelste. Ze waren gewoon iet stil te krijgen. Ze stonden te dansen en te schreeuwen. Logisch dat we dan niet kunnen beginnen.

§ Het moet nu maar eens duidelijk zijn dat het voor ons ook een hobby is en dat wij geen zin hebben om er telkens weer over heen te gaan schreeuwen. Ook wij willen beginnen met een leuke avond.

§ Dat de verkenners er fatsoenlijk bij staan vinden wij normaal.

De advocaat van de aangeklaagde:

§ De leiding heeft gelijk. Indien de verkenners direkt stil zijn en het uniform in orde hebben, hoeft de leiding helemaal niet te wachten en kunnen ze direct starten.

§ Om het programma goed te kunnen uitleggen, moet het stil zijn. Anders dan heeft de helft het niet mee gekregen en loopt het programma niet goed.

§ Dat de leiding niet voldoende programma heeft is ook de grootste onzin. Ze maken programma voor minstens anderhalf uur zodat ze nog genoeg tijd hebben om het programma uit te leggen, de boel op- en af te bouwen en thee te drinken.

§ Het uniform in de broek dragen en niet met de handen in de zak te staan is niet alleen een kwestie van fatsoen maar het ziet ook een stuk leuker uit als iedereen het uniform op dezelfde manier draagt.

§ Bovendien als de leiding wat vraagt dan moet dat eigenlijk gebeuren zonder te zeuren.

Oordeel rechtbank:

Het getuigt van goede opvoeding om te luisteren en stil te zijn als de leiding iets verteld. De verkenners komen naar Scouting om een leuk programma te draaien maar ze zullen daar zelf ook aan moeten meehelpen. Indien dit niet lukt is dit niet alleen niet leuk voor de verkenners maar ook niet voor de leiding die er veel tijd aan besteedt om een programma voor te bereiden. Dat de leiding dan maatregelen moet treffen om het rustig te krijgen is dan niet meer dan normaal.

De leiding is bij deze vrijgesproken. De verkenners moeten hun best doen om tijdens carré gewoon snel rustig te zijn, de kleding in orde te hebben en de handen uit de zakken te laten. Nadat de leiding heeft gezegd dat ze met het programma beginnen is het carré afgelopen en mag weer gewoon gepraat worden.

De zaak van de 'gekrenkte Spicegirl'

(beknopte versie)

Rechter: Aspirant verkenner Paul Antonius klaagt de leiding aan omdat die hem niet willen installeren. Paul Antonius weigerde aan de ontgroening mee te doen.

Voorz. Jury: Het is nu al twee maanden geleden dat welp Paul Antonius, verkenner werd en geïnstalleerd had moeten worden. De staf had het volgende bedacht: Paul Antonius moest het gidsenlokaal binnenlopen (zij draaien op hetzelfde tijdstip) en daar moest hij vier gidsen uitkiezen om samen een Spice Girls act te playbacken. Hij kreeg een half uur voorbereiding. In die tijd moest hij zich net als de gidsen opmaken en gidsen en verkleden. Daarna moest de playback act voor de rest van de verkenners en gidsen opgevoerd worden. Paul Antonius weigerde echter omdat hij zich schaamde, waarop de verkennerstaf concludeerde: Geen Ontgroening, dus Geen Installatie, dus Geen Verkenner.

Parketwachter neemt Paul Antonius de eed af:

Ik, Paul Antonius, zweer dat ik de waarheid, of wat anders dan de waarheid zal spreken en desnoods de rechter zal omkopen om deze rechtszaak te winnen, bij Toutatis.

Steekwoorden voor Paul Antonius:

was erg zenuwachtig - schaamde mij - iedereen zat al te giechelen - wil graag verkenner worden. (Paul Antonius moet erg zielig doen)

Steekwoorden advocaat Paul Antonius:

als iemand het echt niet leuk vindt dan moet je dat ook niet doen - leiding is erg kinderachtig en is zeker zelf vergeten hoe zij vroeger waren - Paul Antonius moet geïnstalleerd worden (Advocaat moet leiding als bruten afschilderen)

Parketwachter neemt Verkennerleider de eed af:

Ik, vaandrig Pascal, zweer dat ik zal liegen, meer liegen, en nog meer liegen, en toch de waarheid vertellen, bij Venus.

Steekwoorden Verkennerleiding:

het was niet zo erg als gezegd wordt - zo'n aansteller hebben we nog nooit meegemaakt - als we hem installeren doen we de andere verkenners te kort - hij moet een nieuwe ontgroening ondergaan (verkennerleider moet het verhaal afzwakken en Paul Antonius afschilderen als een gids)

Steekwoorden advocaat Verkennerleiding:

het is een traditie om te ontgroenen - is goed tegen drempelvrees - een beetje in de zeik zetten hoort er bij - leiding heeft goede bedoelingen - soms is het goed om iets te doen dat je niet goed durft: grenzen verleggen hoort bij Scouting (probeert dus alles goed te praten wat de verkennerleiding heeft gedaan)

Uitspraak rechtbank:

Wat de verkennerleiding gedaan heeft kan niet. Het blijft een hobby en je moet rekening houden met de leeftijd van de verkenners. Wat voor veel mensen grappig lijkt, kan voor anderen problemen opbrengen. Het niet installeren van de Verkenner is flauw en is tegen de Scoutinggedachte. Het is goed om te proberen iemand over de drempel heen te helpen maar als leiding moet je niet iemand dwingen tot iets wat hij echt niet wil.

De rechtbank acht de leiding schuldig en veroordeelt hun tot het opvoeren van een Spice Girls act voor de hele groep.

Het Vloekpotje

(complete versie)

Rechter: De verkenners klagen de leiding aan omdat deze een vloekpotje bijhouden.

Voorz. Jury: De verkenners vinden het vloekpotje schijnheilig omdat iedereen buiten scoutingtijd toch vloekt. Bovendien schrijft de leiding alleen datgene op wat hun uitkomt. Ze willen dat het vloekpotje wordt afgeschaft.

De parketwachter laat de aanklager (een verkenner) de eed afleggen:

Ik,...., zweer dat ik absoluut, zeker weten niets anders dan de allergrootste flauwekul zal vertellen die ik maar bij mekaar kan fantaseren.

De aanklager:

§ Het vloekpotje is dom en ouderwets. Iedereen vloekt en gebruikt scheldwoorden. We zijn geen heilige boontjes en de leiding ook niet.

§ Behalve vloeken schrijven ze nu ook al incompleet uniform en niet afmelden op. Het lijken wel politie-agenten.

§ We kunnen ons best gedragen en hebben daar geen vloekpotje voor nodig. Bovendien kost het bij elkaar toch best wat geld en voor ons is dat meer geld dan de leiding die immers veel geld verdienen.

§ ...

De advocaat van de aanklager:

§ Waarom moeten de verkenners heiliger zijn dan de Paus?

§ Ik heb uit betrouwbare bronnen vernomen dat de leiding **zelf** boer- en scheetwedstrijden houdt. Dat is zoiets als de politie die autoradio's zit te stelen.

§ Ik weet zeker dat de verkenners oud genoeg om zich zonder vloekpotje te gedragen. Dus weg met dat onzinnige vloekpotje !

§ ...

De parketwachter laat de aangeklaagde (een leider) de eed afleggen:

Ik,...., zweer dat ik mijn best zal doen de boel zoveel mogelijk te bedonderen en de grootste onzin te beweren die mij invalt, bij Toutatis.

De aangeklaagde:

§ Het is allemaal niet zo erg als het nu verteld wordt.

§ We moeten dit vloekpotje wel toepassen anders wordt het te gek.

§ Sinds we het vloekpotje hebben ingevoerd wordt veel minder gevloekt, gescheten en geboerd. Het helpt dus !

§ We houden er ons zelf ook streng aan. Immers als echte verkenner hoor je je te gedragen.

§ Er is geen enkele reden om het vloekpotje af te schaffen. Zelfs ouders zijn blij met het vloekpotje.

§ ...

De advocaat van de aangeklaagde:

- § De leiding heeft ook een opvoedkundige taak. Dat vergeten veel mensen.
- § Andere straffen blijken niet werken dus moet je de verkenners raken waar het het meeste pijn doet: in de beurs.
- § Ik zie geen enkele reden om het vloekpotje af te schaffen en wat mij betreft kunnen we nu de zaak sluiten.
- § ...

Oordeel rechtbank:

Te bepalen door de rechter op advies van de jury. Alleen als de aanklagers met zeer sterke argumenten komen mag de leiding schuldig worden bevonden.

De sgriffvout in het lochboek

(beknopte versie)

Rechter: Verkenner Ron klaagt verkenner Peter aan omdat hij hem pest vanwege zijn spelfouten in het logboek.

Voorz. Jury: Afgelopen jaar op kamp heeft iedere patrouille een logboek bijgehouden. Toen na kamp iedereen die nog eens ging doorlezen moest iedereen lachen om de spelfouten die Ron gemaakt had. Sindsdien blijft Peter hem daarmee pesten. Zo erg zelfs dat andere mee gaan doen. Hij durft niet meer alleen naar Scouting te gaan en moet daarom gebracht worden. Al dat pesten gebeurt als de leiding het niet ziet.

Parquetwachter neemt Ron de eed af:

Ik, Ron, zweer dat ik mijn gezicht, mijn handen en mijn voeten zal wassen voordat ik een Speedy ga eten, zo helpe mij de anti-stinkvoetbeweging.

Steekwoorden voor Ron:

ik ben niet zo goed in taal - ik kom slecht uit mijn woorden - snap niet waarom ik zo gepest wordt - terwijl ik goed mijn best gedaan heb (Ron moet erg zielig doen)

Steekwoorden advocaat van Ron:

iedereen heeft wel iets waar die niet zo goed in is - de een kan niet goed rekenen en Ron kan toevallig niet goed schrijven - Peter zou eens naar zichzelf moeten kijken want er zijn ook dingen waar Ron beter in is dan hijzelf - het is nergens voor nodig om iemand zijn spelplezier te ontnemen omdat hij toevallig niet goed kan schrijven

Parquetwachter neemt Verkennerleider de eed af:

Ik, Peter, zweer dat ik niet meer alle Speedy's zal opeten voordat de verkennerleiding komt, bij Ruud Gullit.

Steekwoorden Peter:

het was niet zo erg als gezegd wordt - als je kampvuur met een 'f' schrijft dan ben je toch wel heel erg stom - ik heb misschien een paar keer wat gezegd, meer niet (Peter moet Ron een beetje belachelijk maken)

Steekwoorden advocaat Peter:

verkenners zijn nou eenmaal hard onder elkaar - Peter heeft niks fout gedaan - moet kunnen (probeert dus alles goed te praten wat de Peter heeft gedaan)

Uitspraak rechtbank:

Binnen deze Scouting is iedereen gelijk en niemand mag vanwege zijn uiterlijk, huidskleur of intelligentie in een bepaalde hoek worden gezet. Ik vind dat de verkenners hun excuses moeten maken en zich over andere dingen druk moeten maken. Misschien dat hun ook duidelijk wordt dat deze Verkenner best veel goede dingen kan en dat hij een belangrijk lid is

van jullie patrouille. Deze verkenner heeft misschien kwaliteiten die andere verkenners niet hebben.

De verkenner Peter is schuldig bevonden en moet van de rechtbank een dictee maken van 100 regels met minder dan vijf fouten. Voor elke fout die hij meer heeft, moet hij Ron een Speedy tracteren.